

Rezoluția Comitetului European al Regiunilor privind propunerile Comitetului European al Regiunilor în perspectiva programului de lucru al Comisiei Europene pentru 2021

(2020/C 324/03)

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR,

având în vedere:

- programul de lucru adaptat al Comisiei Europene pentru 2020 ⁽¹⁾,
- protocolul de cooperare cu Comisia Europeană, din februarie 2012,
- prioritățile CoR pentru mandatul său de cinci ani (2020-2025),

încurajează Comisia Europeană să desfășoare următoarele acțiuni prin programul său de lucru pentru 2021:

1. să răspundă la semnalul de alarmă tras de criza provocată de pandemia de COVID-19, concentrându-se mai mult pe bunăstarea socială și pe durabilitatea mediului în cadrul modelului economiei sociale de piață, ținând cont, în același timp, de obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU;
2. să se asigure că strategia de redresare pentru perioada de după pandemie, aliniată pe deplin la obiectivele Pactului verde și la angajamentele asumate de UE în temeiul Acordului de la Paris, pune accent pe protejarea sănătății cetățenilor europeni și pe restabilirea creșterii economice în UE. Legile adoptate în materie de schimbări climatice trebuie să recunoască întreaga diversitate geografică, economică și socială a teritoriilor Europei și să consolideze principiul guvernanței pe mai multe niveluri în tranziția către neutralitatea climatică;
3. să colaboreze cu CoR în vederea creșterii vizibilității și a sprijinului public pentru astfel de acțiuni prin intermediul cadrului său *Pactul verde la nivel local*;
4. să includă dimensiunea sănătății în cadrul Pactului verde, promovând o viață sănătoasă pentru toți, aprofundând analiza legăturilor și sinergiilor existente între sănătate, mediu, energie, economie, locuri de muncă, competitivitate și protejarea climei, propunând în același timp o strategie clară pentru construirea de teritorii, economii și societăți reziliente în perioada de după pandemie în cadrul Obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD) ale ONU;
5. să ia măsuri suplimentare pentru a reduce presiunea asupra autorităților naționale, regionale și locale în eforturile acestora de a gestiona criza provocată de COVID-19 și să folosească toate fondurile disponibile pentru a contribui la satisfacerea nevoilor sistemelor de sănătate europene. Răspândirea rapidă a virusului a pus atât sistemul de sănătate, cât și sistemul de asistență socială sub o presiune sporită, fiind necesară, în același timp, pregătirea pentru un „al doilea val”; ar trebui ca în vederea planificării transfrontaliere privind pandemiile să fie încurajată crearea unor celule de criză regionale, care să cuprindă toate nivelurile de guvernanță și care să acționeze în funcție de evoluția pandemiei, în loc ca acțiunile lor să se oprească la granițele naționale;
6. să coopereze cu CoR în scopul stimulării gradului de conștientizare și a capacităților autorităților de gestionare pentru a utiliza la maximum oportunitățile legate de Pactul verde și să încurajeze, în același timp, un acces mai direct al autorităților locale și regionale la fondurile UE în vederea îndeplinirii obiectivelor Pactului verde, și mai ales să sprijine regiunile frontaliere prin accelerarea introducerii Mecanismului transfrontalier european (MTFE);
7. să promoveze Pactul climatic ca o întreprindere comună pentru o mai bună cooperare între autoritățile locale și regionale, instituțiile europene și cetățeni, vizând combaterea schimbărilor climatice și, simultan, abordarea crizei economice cauzate de pandemia de COVID-19 și ca un cadru strategic care reunește toată părțile interesate pentru elaborarea și aplicarea pactelor climatice locale și pentru schimbul de bune practici;
8. să creeze un forum de redresare ecologică, în cadrul căruia CoR, Comisia Europeană, autoritățile locale și regionale și alte părți interesate să poată colabora la punerea în aplicare a Pactului verde în noul cadru de redresare post-pandemică;

⁽¹⁾ COM(2020) 440 final.

9. să se asigure că obiectivul atingerii unei poluări zero pentru un mediu netoxic, prevăzut de Pactul verde, rămâne o parte esențială a redresării ecologice. Un plan de acțiune ambițios vizând poluarea zero pentru apă, aer și sol este indispensabil în special pentru a contribui la protecția sănătății;
10. să fie mai ambițioasă în perspectiva viitoarei strategii a UE privind biodiversitatea pentru a opri pierderea continuă a biodiversității și a permite UE să joace un rol principal la nivel mondial în protecția și restabilirea biodiversității, ceea ce este esențial în prevenirea sau reducerea efectelor viitoarelor pandemii; să promoveze o punere în aplicare rapidă a Strategiei UE pentru păduri, asigurând punerea în practică a mecanismelor adecvate care să asigure schimbul și multiplicarea celor mai bune practici;
11. să promoveze producția durabilă și locală de produse alimentare în punerea în aplicare a inițiativelor prevăzute de Strategia „De la fermă la consumator”, conservând astfel biodiversitatea, solul, apa și mediul marin și asigurând un nivel bun de venit pentru fermierii din UE; să asigure, totodată, prețuri echitabile de piață într-o poziție echitabilă pe piața pentru producătorii agricoli, prin adaptarea producției la cererea de pe piață într-un mod general obligatoriu, în special în situația unei crize a pieței; să asigure sprijinirea fermierilor și a zonelor rurale în realizarea schimbărilor structurale necesare pentru tranziția către sisteme alimentare mai durabile;
12. să prezinte un plan de acțiune pentru punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, care să contribuie la consolidarea dimensiunii sociale a UE și la atenuarea impactului tranziției ecologice și a celei digitale în curs de desfășurare. CoR accentuează că punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale are o puternică componentă teritorială și că tabloul de bord social, care, în prezent, reflectă doar mediile de la nivel național, trebuie consolidat cu date de la nivel regional;
13. să integreze Garanția europeană pentru copii, care abordează problema sărăciei și a excluziunii sociale în rândul copiilor din UE, în planul de punere în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale;
14. să exploreze potențialul economiei sociale și să pregătească un „Plan de acțiuni pentru economia socială” care să încorporeze principiile sale în diferite politici socioeconomice ale Uniunii Europene, contribuind astfel la o tranziție ecologică și echitabilă și la un plan de redresare în perioada de după pandemia de COVID-19 în care decalajul dintre educație, competențe și locuri de muncă este recuperat, în care se acordă prioritate șomajului în rândul tinerilor și se promovează echilibrul de gen;
15. să prezinte o reformă ambițioasă a Pactului de stabilitate și de creștere care să integreze obiectivul finanțelor publice sustenabile și lecțiile învățate din criza provocată de coronavirus;
16. să contribuie la stimularea investițiilor publice și private care pot avea un impact concret asupra economiei reale la nivel local și regional, ținând seama de situația specifică a regiunilor ultraperiferice;
17. să propună de urgență o reformă profundă a semestrului european și a guvernantei economice a UE în vederea unui proces transparent, incluziv și democratic. Legătura puternică dintre mecanismul de redresare și de reziliență și semestrul european face și mai urgentă necesitatea unei reforme pentru a evita o mai mare centralizare și o abordare descententă a planurilor de redresare, în loc să se acorde prioritate coeziunii economice, sociale și teritoriale între statele membre și în interiorul acestora, precum și investițiilor publice de calitate necesare pentru redresarea durabilă a UE. Semestrul european revizuit, la fel ca strategia economică generală a Europei pentru realizarea ODD în întreaga UE, trebuie să integreze atât principiile parteneriatului, guvernantei pe mai multe niveluri, cât și o dimensiune teritorială, pe baza propunerii CoR privind codul de conduită pentru implicarea în semestrul european a autorităților locale și regionale la nivel național și a Comitetului European al Regiunilor la nivel european;
18. să abordeze vulnerabilitatea lanțurilor valorice europene care a fost observată în perioada crizei provocate de COVID-19; să identifice verigile cele mai slabe și să diversifice sursele din lanțurile de aprovizionare ale UE, reducând dependența lor de țări individuale, consolidând baza industrială europeană într-o manieră durabilă și asigurând autonomia industrială strategică a UE; să creeze o politică de grup ca parte centrală a oricărei politici industriale a UE, adecvată pentru scopul urmărit de consolidare a dezvoltării grupurilor europene de clasă mondială care conectează grupuri, rețele și ecosisteme regionale;

19. să insiste asupra unei mai bune puneri în aplicare a capitolelor privind comerțul și dezvoltarea durabilă în acordurile comerciale ale UE și să se concentreze pe îmbunătățirea impactului socioeconomic și teritorial al acordurilor comerciale, inclusiv al viitorului acord cu Regatul Unit, prin furnizarea de analize sectoriale și geografice mai detaliate, consolidând în același timp condiționările legate de comerț și dezvoltarea durabilă în acordurile de liber schimb; este de acord cu Comisia Europeană că un comerț liber, echitabil și deschis poate funcționa numai în condițiile în care Organizația Mondială a Comerțului (OMC) este o organizație puternică și eficientă și sprijină intenția Comisiei de a lansa o inițiativă cuprinzătoare privind reforma OMC;
20. să se asigure că autoritățile locale și regionale sunt implicate pe deplin în pregătirea și punerea în aplicare a acordurilor de parteneriat și a programelor pentru perioada 2021-2027;
21. să se asigure că flexibilitatea sporită acordată în utilizarea fondurilor de coeziune și în normele privind ajutoarele de stat, care este necesară pentru a sprijini redresarea economică a regiunilor și orașelor și a zonelor rurale după criza provocată de pandemia de COVID-19, nu duce la centralizarea puterilor și la privarea autorităților locale și regionale de prerogativele lor;
22. să valorifice experiența Agendei urbane a UE și a Cartei reînnoite de la Leipzig prin organizarea unui summit urban privind dezvoltarea urbană durabilă;
23. să se bazeze pe inițiativa „Valul de renovări”, precum și pe planul de acțiune al Parteneriatului urban privind locuințele, adoptat în noiembrie 2018, pentru a pregăti o agendă europeană pentru integrarea problematicii locuințelor în diferitele politici ale UE care au un impact asupra acesteia;
24. să propună o agendă europeană coerentă și ambițioasă pentru zonele rurale, destinată în special teritoriilor izolate, care au fost adesea neglijate și, astfel, să creeze o legătură mai strânsă cu cetățenii care locuiesc în zonele rurale și care, prin definiție, sunt mai izolați de sistemele de guvernare centralizate. Revigorarea localităților și comunităților rurale ar ajuta UE să arate un sprijin tangibil și să-și consolideze legitimitatea la fața locului;
25. să ofere un răspuns puternic la provocările cu care se confruntă turismul european, atât prin finanțare pe termen scurt, cât și printr-o strategie de redresare pe termen lung în urma crizei, făcându-l mai rezilient și mai durabil în viitor; astfel, politica de coeziune în cadrul bugetului pe termen lung al UE pentru perioada 2021-2027 trebuie să asigure o mai bună valorificare a potențialului culturii și turismului. Punctul central rămâne competitivitatea economică prin cercetare și inovare, tranziția digitală, precum și agenda europeană privind turismul european;
26. să pună în aplicare Planul de acțiune actualizat pentru educația digitală pentru a ține cont pe deplin de efectele pandemiei de COVID-19 și de noile condiții pentru educație și formare. Planul de acțiune ar trebui, de asemenea, să aibă un rol catalizator în dezvoltarea rapidă a instrumentelor de învățare la distanță în regiuni, orașe și zone rurale și în regiuni mai puțin dezvoltate, în special în școli, făcând din competențele digitale și mediatice o parte integrantă a învățării pe tot parcursul vieții și transformând planul într-o platformă pentru schimbul de bune practici între orașele și regiunile europene și din întreaga lume;
27. să implice în mod activ autoritățile locale și regionale în finalizarea pieței unice digitale, valorificând rolul său cheie în furnizarea de servicii digitale pentru cetățeni și în crearea și gestionarea infrastructurii digitale; să asigure monitorizarea atentă și evaluarea proceselor de transformare digitală durabile în regiunile și orașele europene, cu un accent deosebit pe diferențele dintre mediul urban și cel rural;
28. să asigure creșterea nivelului de finanțare și de educație cu privire la instalarea rapidă și la scară globală a infrastructurii digitale și în special a tehnologiei 5G în UE, inclusiv prin intermediul viitorului fond european de redresare, garantând în același timp o conexiune în bandă largă mai rapidă și echipamentul necesar în zonele rurale, de munte, insulare și în regiunile ultraperiferice;
29. să sprijine lansarea unui spațiu european al educației până în 2025, în strânsă sinergie cu spațiul european de cercetare, în vederea asigurării unei educații și formări de înaltă calitate, precum și a egalității și echității în educație, ca răspuns la schimbările demografice și la exodul creierelor; să implice CoR în elaborarea și în punerea în aplicare a măsurilor viitoare privind educația și formarea, precum și în punerea în aplicare a Agendei actualizate pentru competențe în Europa și a Planului de acțiune pentru educație digitală;

30. să prezinte o evaluare bazată pe date științifice a efectelor pandemiei de COVID-19 asupra schimbărilor demografice și să se asigure că deciziile viitoare sunt adaptate nevoilor și particularităților locale;
31. să sprijine cu prioritate organizațiile – inclusiv cele non-profit – precum și IMM-urile, artiștii individuali și angajații din sectoarele culturale și creative, care au suferit în mod deosebit din cauza pandemiei de COVID-19. În procesul de îmbunătățire a cadrului strategic actual al culturii în UE și în următorul program Europa creativă, ar trebui acordată o atenție specială consolidării și protejării configurației culturale bogate a Europei, precum și specificului și patrimoniului regional și local;
32. să se asigure că asistența acordată de Uniune în perioada de după criză țărilor candidate și țărilor potențial candidate ajunge la comunitățile locale și implică și abilitază suficient autoritățile locale și regionale, care au un rol esențial în stabilirea legitimității democratice a angajamentului UE în aceste țări, continuând în același timp să evedențieze și să abordeze pericolele unei „acaparări a statului la nivel local” care amenință fundamentele democrației;
33. să mărească sprijinul acordat de UE și care vizează nevoile autorităților locale și regionale și ale asociațiilor acestora din țările partenere, în special în țările partenere sud-mediteraneene și din Parteneriatul estic, cu scopul de a crea noi dinamici pentru reformele de descentralizare și de a îmbunătăți rezultatele în domeniul guvernancei, precum și cu scopul de a consolida vizibilitatea beneficiilor politicilor UE în teritoriile și nivelurile de guvernance ale țărilor partenere. Acest lucru ar trebui să includă înființarea unei școli de administrație publică a Parteneriatului estic, astfel cum se propune în Comunicarea comună privind politica Parteneriatului estic după 2020;
34. să contribuie la elaborarea ODD, inclusiv prin implicarea activă a autorităților locale și regionale din țările partenere și prin sprijinirea activităților de cooperare de la egal la egal, în spiritul parteneriatului și al solidarității, în special prin prisma efectelor globale grave ale pandemiei de COVID-19 și a măsurilor pentru ținerea sub control a acestora;
35. să implice autoritățile locale și regionale în punerea în aplicare și monitorizarea Strategiei UE privind egalitatea de gen și să includă în aceste măsuri și instrumente de reziliență ca răspuns la consecințele crizei provocate de pandemia de COVID-19 în ceea ce privește aspectele legate de egalitatea de gen;
36. să profite de ocazia oferită de Conferința privind viitorul Europei pentru a reflecta împreună cu cetățenii și autoritățile locale și regionale asupra Uniunii Europene ca proiect bazat pe valori fundamentale precum democrația, drepturile fundamentale și statul de drept, precum și asupra schimbărilor necesare în cadrul instituțional actual, pentru a-și îmbunătăți eficacitatea și legitimitatea, precum și sentimentul de „apartenență” al cetățenilor la proiectul european;
37. să includă pe deplin CoR și parlamentele naționale și regionale cu competență legislativă proprie, în toate organismele Conferinței privind viitorul Europei, aducând procesul cât mai aproape de cetățeni posibil; să coopereze cu CoR în elaborarea unui model pilot pentru un dialog permanent și structurat cu cetățenii prin intermediul autorităților locale și regionale, care să permită un proces de comunicare bidirecțional între cetățeni și instituțiile UE, care ar putea servi ulterior la îmbunătățirea procesului de luare a deciziilor al UE pe termen lung;
38. să intensifice eforturile de combatere a dezinformării, inclusiv la nivel local și regional, prin sprijin acordat verificatorilor de fapte independenți, alfabetizării mediatică și jurnalismului de calitate, subliniind, în același timp, faptul că procesul de combatere a dezinformării nu trebuie să fie folosit drept scuză pentru cenzură sau limitarea libertății de exprimare;
39. să adopte o abordare cuprinzătoare a politicilor în materie de migrație, integrare și azil bazată pe principiile respectării drepturilor fundamentale ale omului, subsidiarității, solidarității și a obligațiilor internaționale ale UE și ale statelor sale membre; să asigure eforturi comune mai bune pentru protecția frontierelor externe ale UE și să consolideze lupta împotriva migrației neregulate și a traficului de persoane, în cooperare cu partenerii UE și țările de origine și de tranzit; să consolideze sprijinul acordat autorităților locale și regionale în rolul esențial pe care îl joacă în politicile în materie de integrare;
40. să continue cooperarea de succes cu CoR privind o mai bună reglementare și promovarea conceptului de „subsidiaritate activă”, în special prin Rețeaua de centre regionale pentru evaluarea punerii în aplicare a politicilor UE (RegHub) și noul său rol în platforma „Pregătiți pentru viitor”, și prin sprijinirea CoR în dezvoltarea RegHub 2.0 pentru a deveni și mai eficient ca furnizor de feedback în timp util, bazat pe experiența utilizatorilor în ceea ce privește punerea în aplicare a

politicilor UE la nivel local și regional; să confirme și să elaboreze aceste principii în viitoarea sa comunicare privind o mai bună reglementare;

41. să ia în considerare dezbaterele privind viitorul program de lucru al Comisiei Europene care au avut loc în parlamentele regionale, în urma concluziilor Grupului operativ privind subsidiaritatea și proporționalitatea al Comisiei Europene și al proiectului-pilot lansat de Comitetul European al Regiunilor și de Conferința adunărilor legislative regionale europene (CALRE).

CoR îi încredințează președintelui său mandatul de a transmite prezenta rezoluție instituțiilor UE și președințiilor Consiliului UE.

Bruxelles, 2 iulie 2020.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor

Apostolos TZITZIKOSTAS
